

Pars II. Philosophiæ moralis.

Caput XIII. De Virtutibus Homileticis.

VIRTUTES HOMILETICÆ sunt tres

I. Quid sit? R. COMITAS (alias dicta humanitas, affabilitas &c.) est virtus in conversatione quotidiana mediocritatem servans, ne quis justè offendatur. *Prætor. p. 2. Theat. Eeb. sect. 13.*

II. Objectum, sunt hominum congressus seu quotidiana conversatio.

I. COMITAS, de qua not:

III. Officium Vir Comis

1. Quantum per honestatem & utilitatem fieri potest, neminem debet offendere, sed potius delectare.
2. Si non potest omnia aliorum dicta & facta approbare, eos amice & modeste admoneat, neq; hac in parte eorū offensionem metuat, sed magis honestatem & utilitatē spectet.
3. Debet rationem habere personarum. *Præstantioribus auscultare & obtemperare convenit: Inferioribus modeste persuadere: equalibus consentire.*

IV. Extrema sunt

1. In excessu ASSENTATIO, ἀρέσκεια, est vitium, quo præter modum & rationem honestatis in omnibus dictis & factis placere studemus iis, cum quibus conversamur.
2. In defectu MOROSITAS, δυνωλία, est vitium, quo præter modum & rationem nemini, ne in honestis quidem rebus & actionibus placere volumus, sed omnia improbamus.

I. Quid sit? R. VERITAS seu Veracitas est virtus, per quam, id quod in qualibet re verum, est, solius, veritatis amore simpliciter & aperte fatemur, nihil addendo vel detrahendo. *Gal. l. 4.*

II. Objectum, est ipsum verum tum in verbis, tum in factis.

II. VERITAS, de qua IV. not:

III. Officium Vir verax est

1. ἐπιεικής, Justus ac bonus, nihil propter commodum privatum dicens vel faciens, quod revera non sit.
2. ἀνύψικτος, in dictis & factis per omnia sibi similis, nihil in alterius gratiam fingens.
3. ἐλαττωδὴς, sua non jactans, sed extenuans potius.

IV. Extrema sunt

1. In excessu ARROGANTIA, ἀλαζονεία, est mendacium, quo ea quæ non habemus, nobis arrogamus.
2. In defectu DISSIMULATIO, εἰρωνεία, est mendacium quo ea, quæ nobis adsunt, negamus fingimusq; contraria.

I. Quid sit? R. URBANITAS seu εὐπρέπεια est virtus in ludis & joci mediocritatem servans. *Donald. l. 3. c. 10.*

II. Objectum, sunt ludi & joci omniaq; delectabilia.

III. URBANITAS, de qua IV. not

III. Officium Urbani. Ludi & joci sint liberales & honesti, & non tantum oblationis & sapientiæ sale conditi, sed & personis, locis atque temporibus accommodati.

IV. Extrema sunt

1. In excessu, SCURRILITAS, βωμολοχία, est vitium, quo in jocando & modum & decorum excedimus, non habita ratione honestatis ceterarumq; circumstantiarum.
2. In defectu, RUSTICITAS, ἀγροικία, est vitium, quo neque jucunda proferre, neque aliorum jocos ferre possumus.